

Međunarodno znanstveno savjetovanje IUFRO-a »Fir and pine management in the changeable environment: risks and opportunities«

U Sarajevu je od 19. do 22. rujna 2022. godine održano međunarodno znanstveno savjetovanje IUFRO-a na temu »Fir and pine management in a changeable environment: risks and opportunities« u organizaciji Šumarskoga fakulteta Sveučilišta u Sarajevu. Savjetovanje je održano u kongresnom centru hotela Hollywood. Radilo se o združenom savjetovanju dviju jedinica IUFRO-a: 1.01.09 Ecology and Silviculture of Fir i 1.01.10 Ecology and Silviculture of Pine. To je bilo 17. međunarodno savjetovanje »Ekologija i silvikultura jele« te ujedno 6. međunarodno savjetovanje »Ekologija i silvikultura bora«. Svrha je savjetovanja bila predstavljanje novih znanstvenih i operativnih spoznaja o jelovim i borovim šumama, šumama koje su široko rasprostranjene diljem svijeta i koje imaju važnu ekološku, gospodarsku i društvenu ulogu. Pod pritiskom klimatskih promjena mijenja se dinamika jelovih i borovih šuma, što zahtijeva prilagođavanje strategija upravljanja tim osjetljivim ekosustavima. Osim toga svrha je svakako bila i druženje te razmjena iskustava, vještina i znanja među znanstvenicima, istraživačima i operativcima ponajprije iz područja šumarstva, ali i iz područja prirodnih znanosti.

Članovi su Znanstvenoga odbora bili: dr. sc. Dabibor Ballian, Sveučilište u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), prof. dr. sc. Andrej Bončina, Sveučilište u Ljubljani (Slovenija), dr. sc. Dorota Dobrowolska, Institut za istraživanje šuma (Poljska), dr. sc. Cristina Gonçalves, Sveučilište u Evori (Portugal), prof. dr. sc. Teresa De Jesus Fidalgo Fonseca, Sveučilište Trás-os-Montes e Alto Douro (Portugal), dr. sc. Toshiaki Owari, Sveučilište u Tokiju (Japan), doc. dr. sc. Admir Avdagić, Sveučilište u Sarajevu (Bosna i Hercegovina). Organizacijski odbor bio je sastavljen od profesora Šumarskoga fakulteta u Sarajevu: dekan prof. dr. sc. Ahmet Lojo, prof. dr. sc. Rifat Škrijelj, prof. dr. sc. Mirza Dautbašić, prof. dr. sc. Velid Halilović, prof. dr. sc. Azra Čabaravdić, prof. dr. sc.

Ćemal Višnjić, prof. dr. sc. Fatima Pustahija, prof. dr. sc. Faruk Bogunić i prof. dr. sc. Sead Vojniković. Na savjetovanju je sudjelovalo oko 200 znanstvenika, istraživača i operativaca iz više od 20 država. Savjetovanje se sastojalo od 39 usmenih izlaganja te 24 postera (11 na temu jele, a 13 na temu bora). S Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu usmena su izlaganja održala četiri znanstvenika te su izložena tri postera. Članovi Zavoda za šumarske tehnike i tehnologije Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu održali su dva usmena izlaganja, članovi Zavoda za izmjeru i uređivanje šuma također dva usmena izlaganja te dva postera, a članovi Zavoda za ekologiju i uzgajanje šuma sudjelovali su s jednim posterom.

Savjetovanje je otvoreno u utorak uvodnim i pozdravnim govorima ministrice za znanost, visoko obrazovanje i mlade kantona Sarajevo prof. dr. sc. Aleksandre Nikolić, ministra gospodarstva Adnana Delića, rektora Sveučilišta u Sarajevu prof. dr. sc. Rifata Škrijelja, dekana Šumarskoga fakulteta prof. dr. sc. Ahmeta Loje te čelnika IUFRO-ove jedinice za jelu prof. dr. sc. Andreja Bončine i čelnice IUFRO-ove jedinice za bor prof. dr. sc. Terese de Jesus Fidalgo Fonseca. U plenarnoj sesiji od tri predavanja mogli smo popratiti izlaganje prof. dr. sc. Jure Čavlovića na temu »Growth recovery of silver fir in uneven-aged Dinaric forests in Croatia during last four decades«. Uz njega su još autori Marijana Andabaka, Ernest Goršić, Mario Božić, Krunoslav Teslak, Mislav Vedriš, Karlo Beljan, Stjepan Posavec, Tom Levanić, Andrej Bončina. Nakon toga savjetovanje je nastavljeno u dvjema paralelnim sesijama, sesija »Abies« i sesija »Pinus«, svaka s tri usmena izlaganja. Potom je nastupila pauza za ručak, a nakon nje savjetovanje je nastavljeno u združenoj sesiji »Abies & Pinus« od pet usmenih izlaganja. Drugi dan je završio posterskom sesijom i večerom. Na posterskoj sesiji istaknuli bismo one s Fakulteta šumarstva i drve tehnolo-

logije Sveučilišta u Zagrebu. Poster su bili redom: »Testing the implementation of forest management planning: A decision support for cutting in beech-fir stands in Croatian Dinarides«, a autori su Adam Kolar, Karlo Beljan, Andrea Mertini, Krunoslav Teslak, poster »Soil and forest floor properties of silver fir and European hop hornbeam forests (*Ostrya-Abietetum* /Fukarek 1963/ Trinajstić 1983) on Biokovo Mountain«, autori su Darko Bakšić, Nera Bakšić, Daniel Krstonošić, Nikola Pernar, Ivan Perković, Vibor Roje, te poster »Use of data collected by continuous forest inventories to determine volume and increment at tree, plot and sample level« autorâ Marija Božića, Filipa Đurete, Mislava Vedriša, Ernesta Goršića.

U srijedu su također nastavljene paralelne sesije »Abies« i »Pinus«. U sesiji »Abies« imali smo priliku čuti usmena izlaganja dvaju članova Zavoda za šumarske tehnike i tehnologije. Dr. sc. David Janeš izlagao je na temu »Spatial and temporal dynamics of sanitary felling in the selective forest caused by bark beetle outbreaks«, a njegovi su suautori Andreja Đuka, Ivica Papa, Ivan Žarković, Kristijan Tomljanović i Milivoj Franjević. Branko Ursić, mag. ing. silv.,

izlagao je na temu »Bark beetles influence on wood quality determination of Silver fir and Norway spruce according to the HRN EN Standard«, a autori su uz njega Dinko Vusić, Ivica Papa, Mihael Lovrinčević, Milivoj Franjević, Andreja Đuka. Oba izlaganja nastala su na temelju istraživanja u sklopu petogodišnjega projekta »Količina i struktura biomase obične jele i obične smreke u izmijenjenim klimatskim uvjetima (UIP-2019-04-7766)« koji financira Hrvatska zaklada za znanost. U istoj sesiji bilo je i izlaganje izv. prof. dr. sc. Ernesta Goršića sa Zavoda za izmjernu i uređivanje šuma na temu »Comparison of intra annual Silver fir growth, dynamic in central and marginal distribution area in Croatian Dinarides«. Uz izlagača autori su Ernest Goršić, Mario Božić, Jura Čavlović i Tom Levanič. Treći dan bilo je organizirano i terensko putovanje na Trebević i Igman.

Zadnji dan savjetovanja obilježilo je devet usmenih izlaganja, a potom su održani sastanci jedinica 1.01.09 i 1.01.10. IUFRO-a. Na kraju savjetovanja doneseni su opći zaključci o budućem gospodarenju jelom i borom u izazovnim vremenima obilježenim klimatskim ekstremima.

Slika 1. a) Izlaganje dr. sc. Davida Janeša i b) Izlaganje Branka Ursića, mag. ing. silv.

Fig. 1 a) Oral presentation of David Janeš, PhD and b) Oral presentation of Branko Ursić, MSc

Ivan Žarković